

KỸ THUẬT NUÔI CÁ KÈO TRÊN RUỘNG MUỐI

Sau gần 7 năm nuôi cá kèo dưới chân ruộng muối, anh Hồ Minh Chiến, chủ nhiệm Hợp tác xã diêm nghiệp Hải Đông, xã Long Điền Đông, huyện Đông Hải, Bạc Liêu đã cho biết về kinh nghiệm của mình như sau:

Những năm gần đây phong trào nuôi cá kèo đang phát triển đều khắp các tỉnh ven biển ĐBSCL. Nhưng hiệu quả nhất là nuôi xen canh dưới chân ruộng sản xuất muối hoặc nuôi tôm sú từ quảng canh đến bán công nghiệp. Nuôi cá kèo theo mô hình trên chẳng những cho hiệu quả kinh tế khá cao mà còn cải tạo độ phì nhiêu của đất (đang bị lão hóa) cho vụ nuôi tôm sú.

Mùa vụ:

Do đặc điểm cá kèo sống và thích nghi với mọi nguồn nước có độ mặn từ 0 - 40‰, thích hợp nhất là 10 - 25‰, nên việc nuôi xen canh sau thu hoạch muối hoặc tôm sú rất phù hợp.

Cải tạo ao nuôi:

Nuôi cá kèo xen canh trong ao nuôi tôm sú không có tác dụng cải tạo nhiều, do ao bằng phẳng, có lớp bùn ở đáy ao, có bờ bao cao chắc chắn, hệ thống cung cấp nước khá hoàn chỉnh. Còn với ruộng muối thì phải xử lý cho nước ra vào nhiều lần để hạ độ mặn. Với ao nuôi cá kèo, tốt nhất là làm hàng rào bằng nylon cao 0,5 - 0,6 mét để phòng cá kèo trượt đi khi có mưa to cũng như để phòng cá lóc vào ao nuôi.

Trước khi thả giống phải xiết cạn đáy ao nuôi phơi nắng, bón vôi CaCO_3 100 - 150 kg/ha và diệt cá tạp (chủ yếu cá bông tượng và cá lóc) bằng cây thuốc cá hoặc saponin, lấy nước vào thông qua lưới cước đạt độ sâu 25 - 30 cm là được. Sau 5 - 7 ngày, gậy tảo bằng cách hòa tan 20 - 25 kg phân gà/ha với 5 kg phân urê và DAP tạt đều khắp ao nuôi (độ PH phù hợp là 7,5 - 8,5). Nếu không có phân gà thì dùng thay thế cám và bột đậu nành.

Chọn và thả giống:

Giống cá kèo hiện chưa được sản xuất nhân tạo, nguồn giống chủ yếu là mua của ngư dân ven biển vớt hoặc kéo lưới ở bãi bồi ven biển hoặc trong rừng ngập mặn ven biển, nên kích cỡ không đồng đều. Mật độ thả giống tùy thuộc vào mô hình: nuôi quảng canh thì bình quân 8 - 10 con/m², nuôi công nghiệp 40 - 50 con/m². Thả giống vào lúc chiều mát để tránh sốc cá.

Cho ăn và chăm sóc:

Cá kèo chủ yếu ăn rong tảo, phù du trong nước và trong đất có nhiều bùn, hai tháng đầu không cần cho ăn thêm; muốn tăng nguồn thức ăn, thường xuyên cho nước vào và xử lý bằng cách bón phân (phân gà) để sinh rong tảo. Từ tháng thứ hai, cho ăn thêm cám hoặc thức ăn công nghiệp. Nếu nuôi công nghiệp mật độ dày thì nên tăng cường thức ăn công nghiệp dạng viên, tùy thuộc kích cỡ của cá.

Cá kèo ít xuất hiện bệnh (thời gian gần đây xuất hiện phình bụng do thức ăn có độ đậm cao và thừa thức ăn) lại mau lớn, sau 4 - 6 tháng nuôi (tùy loại giống), có thể thu hoạch được 40 - 50 con/kg. Nuôi quảng canh nếu chăm sóc, quản lý tốt sẽ cho năng suất 500 - 700 kg/ha, còn nuôi công nghiệp cho năng suất tới 6 - 8 tấn/ha.

Hiệu quả:

Chi phí nuôi cá kèo thấp, vốn đầu tư công trình nuôi không nhiều, nguồn giống có sẵn tại địa phương, dễ nuôi, dễ chăm sóc, phù hợp với mọi trình độ của người dân, giải quyết việc làm lúc nông nhàn, có thị trường tiêu thụ ổn định, bán được giá 55 - 60 ngàn đồng/kg.